Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

2020/2017(INI)

21.4.2020

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

προς την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τον οπτικοακουστικό τομέα
(2020/2017(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Maria da Graça Carvalho

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων συνιστά θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες, και πρέπει να περιλαμβάνεται σε όλες τις πολιτικές της, μεταξύ άλλων στον τομέα της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και τον οπτικοακουστικό τομέα·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες και οι διακρίσεις λόγω φύλου έχουν αναπαραχθεί μέσω του σχεδιασμού, της συμβολής και χρήσης των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ελλιπή σύνολα δεδομένων και η εσφαλμένη μεροληψία μπορεί να στρεβλώσουν τη λογική ενός συστήματος ΤΝ και να θέσουν σε κίνδυνο την ισότητα των φύλων στην κοινωνία·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη επίσης ότι οι ανισότητες μεταξύ των φύλων δημιουργούνται και αναπαράγονται μέσω της γλώσσας και των εικόνων που διαδίδονται από τα μέσα ενημέρωσης και τις εφαρμογές που λειτουργούν με τεχνητή νοημοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, τα πολιτιστικά προγράμματα και το οπτικοακουστικό περιεχόμενο είναι θεμελιώδες εργαλείο για την καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται σημαντικά στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης, είτε ως δημιουργοί είτε ως καταναλωτές· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλήρες δυναμικό των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των προσόντων των γυναικών στους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, της τεχνητής νοημοσύνης και των ΤΠΕ (πληροφόρηση, επικοινωνία και τεχνολογία) μπορεί να συμβάλλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι παγκοσμίως μόνο το 22 % των επαγγελματιών που εργάζονται στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης είναι γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη γυναικών στην ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης αυξάνει τον κίνδυνο μεροληψιών και επιπλέον στερεί την ΕΕ από ταλέντο, όραμα και πόρους και, συνεπώς, αποτελεί εμπόδιο για την καινοτομία·

1. θεωρεί ότι η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει μεγάλες δυνατότητες για προαγωγή της ισότητας των φύλων, υπό την προϋπόθεση της εξάλειψης των συνειδητών και υποσυνείδητων μεροληψιών· τονίζει την ανάγκη η τεχνητή νοημοσύνη να σέβεται τις αρχές και τις αξίες της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ γυναικών και ανδρών· τονίζει, επιπλέον, τη σημασία της προσέγγισης βάσει κινδύνου και της συνεχούς παρακολούθησης των υφιστάμενων και των καινούργιων αλγορίθμων·

2. ζητεί να εφαρμοστούν πολιτικές που στοχεύουν στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στους τομείς που σχετίζονται με τις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM) και την τεχνητή νοημοσύνη, και ζητεί την υιοθέτηση μιας πολυεπίπεδης προσέγγισης για την αντιμετώπιση του χάσματος των φύλων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και στην απασχόληση στον ψηφιακό τομέα·

3. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τους την τεχνητή νοημοσύνη από τη διάσταση του φύλου κατά την ανάπτυξη πολιτικής και νομοθεσίας και, εφόσον

είναι απαραίτητο, να προσαρμόσουν την ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων της ΕΕ·

4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν μέτρα πολιτικής που θα ενσωματώνουν πλήρως τη διάσταση του φύλου, όπως εκστρατείες ευαισθητοποίησης, κατάρτιση και προγράμματα σπουδών, τα οποία θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στους πολίτες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των αλγορίθμων και τον αντίκτυπό τους στην καθημερινή ζωή των πολιτών·

5. υπογραμμίζει τη σημασία της ανάπτυξης και χρήσης εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης στον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και οπτικοακουστικό τομέα για τη συλλογή ακριβέστερων δεδομένων διαχωρισμένων ανά φύλο, και για την εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών μηχανικής μάθησης για την εξάλειψη της μεροληπτικότητας, εάν χρειάζεται, προκειμένου να διορθωθούν μεροληψίες έμφυλων προκαταλήψεων που μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες·

6. τονίζει την ανάγκη διάφορες ομάδες προγραμματιστών και μηχανικών να εργάζονται παράλληλα με τους κύριους παράγοντες του εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και οπτικοακουστικού τομέα, προκειμένου να αποφευχθεί η ακούσια συμπερίληψη των έμφυλων και πολιτισμικών μεροληψιών στους αλγορίθμους για την τεχνητή νοημοσύνη, στα συστήματα και τις εφαρμογές.